

Deo optimo maximo uni & trino, Virgini Deiparæ, & sancto Luca orthodoxorum Medicorum Patrono.

1540

QUÆSTIO MEDICA.

Quodlibetariis disputationibus, manè discutienda in Scholis Medicorum, die Jovis decimâ Decembris.

M. JACOBO MINOT, Doctore Medico, Præsidente Serenissimi Principis Ducis Borbonii, Medico ordinario.

An Rheumatismo Therme?

COMPRESSA solvere, soluta comprimere medicina est. Medicus naturæ minister sagaci causarum indagatione morborum curationem molitur: Ignoti morbi curatio nulla, hinc multi insanabiles morbi quia fugiunt intellectum, forsan quia plurimi Medici suis speculationibus superbientes aliorum experimenta & observationes despiciunt, & (araneorum instar quæ cuncta ex se educunt fila) singularem sibi fingunt medendi methodum, Quis adeo felici natus ingenio, ut omnium invalentudinum notitiam panaceamque consequatur? Exortem culpæ medicum nulla tulit ætas nec feret, Magno ingenio convenit etiam simplex veri erroris confessio. Qui gulam putant omnium ægritudinum metropolim, nesciunt quam vitiosa malorum progenies à curarum jugo prodeat: Ergo si bonæ valetudinis tuendæ sis sollicitus, à tergo nulla sedeat atra cura, sit tibi condimentum fames, nec misceas assis elixa, conchilia turdis. Cane pejus & angue potiones gelidas fugito, stygie sunt illæ, quæ spiritus vitales suffocando coctionis officinas evêrant, succos impuros crudosque alendo corpori impares generant. Procul hinc medicastrî, qui præservidam viscerum intemperiem ream credunt cujulliber ægritudinis. A calore vita, à frigore lethi necessitas. Frigidi sunt & inertes libitinæ pedisequi, hos inter Choreas ducunt arthritici & Rheumatismi obnoxii, quorum affectus ipsæ artes Dardaniæ repellere non valebunt, si in societatem operis non accerant sudorifera.

HUMORIS decubitus in partes externas qui dolores parit erraticos, is Rheumatismi nomen obtinuit, at hæc appellatio strictæ non est observationis, neque solum partes ignobiles & pomæria corporis Rheumaticus dolor occupat, sed & penitiora subit adita, ruit sæpenumero in-vesicam, lancinat intestina, pleuram pungit, & in ipso jecore sylvitrophicas mentitur inflammationes. Lascivienti cuilibet humori dolores Rheumatismi desultorios non assignato. Errant igitur qui ferocienti bili ascribunt dolores articularum & Rheumatismi. Nec artium cruciatus, nec motus impotentia ab humore velocissimo. Acidus humor cum socio phlegmate tenaciter adherens partibus, causa est Rheumatismi: Inde prima mali labes. Intemperata moles sanguinea & acido plurimo (ut sæpe fit) imprægnata, inordinatè suas agit reciprocaiones, lento incedit gradu & inertem succum acido imbutum corpori subministrat, verum acidus ille humor dum fluctuat in majoribus vasis vicioris innati, aut, quod idem est, vitalis spiritus energiâ fluorem adipiscitur, ubi vero à caloris fonte recedit & minima subit vasa, sui juris factus concrefcit, & in partibus extimis (musculis scilicet & membranoso genere) suos figit aculeos, & sibi condit stationes maleficas, ubi stabulantur Rheumatismorum & arthritidis sevi parentes.

PURGARE quæ velis corpora, fluxilia reddas, incuneatos igitur partibus humores intempestivo medicamento averruncare ne satagas, Concocta medicari oportet. Compressorum solutio coctio est. Varii sunt Coctionis gradus & modi, sicut varius fermentationis motus, is si immodicus, febris est: eam qui peregrinum calorem vocant, peregrini sunt, fermentationi ancillatur diaphoresis, quæ balsamicis spirituosus nitroque sulphureis auxiliantibus maturat, fluidosque reddit humores, placidè per spiracula cutis educit, & hæc medicatio est: sed revocare gradum nefas ducimus, Rheumatismi materies irremediabilis, stare loco sciens nova non quarit hospitia. Illius eliminationem moliri per alvinas regiones, valde incongruum, ab alvi laxitate cutis densitas, hæc magnum Rheumatismo medentibus impedimentum.

PARUM versati sunt in lectione sacræ scripture, aut malignum est cor eorum qui thermis malignam vim, tabificam & desiccantem assignant, quasi pluvia sole & sale calens marcorem inducat plantis. Quis nescit viridem Ægyptum Nili nitrosis aquis suam debere fecunditatem? Thermarum fontes innumeri, palmarie sunt Borbonienses arcimbaldicæ, quæ concinnâ & amicâ combinatione salium cum sulphure fugaci & admodum volatili saturatæ sunt. Has dotes acquirere currendo per cæcos terræ meatus ubi mineram sulphuris concreti natæ, solvunt ejus compagem, particulæque sulphureas & volatiles per totum liquorem effundunt, unde fermentatio & calor ille gratus quo non salubrior alter, sic in calcis lapide particulis igneis admodum saturato, statim atque moles lapidis immersione aque destruitur, ignea corpuscula illic incarcerationa qua data porta ruunt, & aquæ calorem intensissimum infundunt. Thermæ vero Borbonienses ex aquâ naturalique salium nitri & vitrioli fermentatione cum sulphure vires habent nitro-sulphureas, quo nomine ephrasticæ fiunt & diaphoreticæ, hinc tenuitate partium & volatilitate quâ pollent humores acidos, tenaces & fixos, Rheumatismi causam, solvunt, solutos eliminant.

RHEUMATICOS affectus qui sanare cupit, petat sudorifera, huic indicationi tutius satisfaciet si prius inspiciat anni constitutiones & vices, medicinam indigenam consulat, apprimè sciât secretionum theoriam, quis sit humor cuilibet incerniculo proprius, quænam solidarum partium crasis, quis liquidarum motus: Mireris quantum opus medenti incumbat, & quam laboriosa & ærumnarum plena exercitatio artis Apollinæ! Agedum aggredere Rheumatismi stimulos, & auspicare medelam venæ sectione, ut plethoræ facias satis, liberiorque fiat sanguinis circuitus, blandâ catharsi illuviem primarum viarum expelle, ut facilis & purius sit remediorum commercium? sic tutius indulgebis potionibus thé, decocto sassafras & corticis peruviani cum laudano. His auxiliis sæpe fregimus Rheumatismorum aculeos, si vero nimium pertinax sit Rheumatismus, confuge ad aquas arcimbaldenses velut ad sacram anchoram, illic non attonitus ternos ter cyathos pete, nullum pondus aut nauseam in stomacho, nullos in præcordiis astus senties, brevissima illæ morâ omnes partium vias & Ambages permeando à suis inquinamentis expedient, sanguineam molem virtute nitro-sulphureâ quæ pollent renovabunt, liquatis & in fugam versis blandâ diaphoresi, acidis inimicis, totamque paginam adimplebis si focias addideris balneationes, quæ sordes cutis eluendo arctiores poros referabunt, & hæc arte virtus aquarum balsamica, toni partium reparatrix facilis intus ibit,

Ergo Rheumatismo Therme.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

M. Alexis Littré.
M. Philippus Ignatius Sæve.
M. Petrus Joannes Burette.

M. Ludovicus de Vaux.
M. Petrus Marais.
M. Carolus Contegni.

M. Franciscus Afforty.
M. Germanus Preaux, Professor Regius.
M. Petrus Daquin.

Proponebat Parisiis CLAUDIUS TRICHARD, Pacicus Ebrolensis, Baccalaureus Medicus. A. R. S. H. 1699.